

**KÁRPÁTALJAI MAGYAR
PEDAGÓGUSSZÖVETSÉG
TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZTANÁCSA**

**UKRAJNA
FÖLDRAJZA**

Feladatgyűjtemény
a 9. osztály számára

Összeállította: Hegedűs Györgyi

Beregszász
2008

1. TÉMA: BEVEZETÉS

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

1. A gazdaság- és társadalomföldrajz tanulmányozza:
 - a) az éghajlatot
 - b) az emberek életfeltételeit, munkakörülményeit, pihenési lehetőségeit
 - c) a talajokat
 - d) a gazdaság elhelyezkedésének törvényszerűségeit
2. A gazdaság-és társadalomföldrajzzal kölcsönös kapcsolatban álló tudományok:
 - a) történelem;
 - b) közgazdaságtan;
 - c) fizika;
 - d) kémia.

2. szint:

3. Készíts ábrát: a földrajz kapcsolata más tudományokkal!
4. Készíts ábrát a gazdaság-és társadalomföldrajz helyének bemutatására a tudományok rendszerében!

3. szint:

5. A gazdaság- és társadalomföldrajz tárgya!
6. Mutasd be a gazdaság- és társadalomföldrajz helyét a tudományok rendszerében!

4. szint:

7. Érvelj a gazdaság- és társadalomföldrajz tanulmányozásának aktualitása mellett!
8. Beszélj azokról a problémákról, melyekkel a gazdaság- és társadalomföldrajz foglalkozik!

2. TÉMA: UKRAJNA A VILÁGTÉRKÉPEN

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

9. Az Ukrajnával határos országok:
 - a) Lengyelország;
 - b) Németország;
 - c) Oroszország;
 - d) Bulgária.

2. szint:

10. Jelöld vázlattérképen Ukrajna államhatárait!
11. Írd fel vázlattérképre az Ukrajnával határos országokat!
12. Jelöld vázlattérképen az Ukrajna partvonalát érintő tengereket és az ott található fontosabb szigeteket, félszigeteket!

3. szint:

13. Az atlasz térképeit használva jellemezd Ukrajna gazdaságföldrajzát!
14. Az atlasz térképeit használva nevezd meg Ukrajna fekvésének pozitív gazdaságföldrajzi vonásait!
15. Az atlasz térképeit használva nevezd meg Ukrajna fekvésének negatív gazdaságföldrajzi vonásait!

4. szint:

16. Hasonlítsd össze Ukrajna területét és népességét Európa más országainak területével és népességével!
17. Ukrajna geopolitikai fekvésének sajátos vonásai.
18. Jellemezd Ukrajna szárazföldi és tengeri határait!

3. TÉMA: UKRAJNA ADMINISZTRATÍV-TERÜLETI FELOSZTÁSA

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

19. Az alább felsorolt megyék közül válaszd ki azokat, melyeknek van tengerparti szakasza:
 - a) Poltavai;
 - b) Odesszai;
 - c) Kijevi;
 - d) Doneci.
20. Az alább felsorolt megyék közül válaszd ki az Oroszországgal határos megyéket:
 - a) Szumi;
 - b) Csernyivci;
 - c) Volinyi;
 - d) Csernyihivi.

2. szint:

21. Jelöld vázlattérképen Ukrajna azon megyéit, melyeknek van tengerparti szakasza!
22. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket, melyek elsőként csatlakoztak Ukrajnához!

23. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket, amelyek a II. világháború előtt Ukrajna területéhez tartoztak!

24. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket, amelyek Ukrajna nyugati határát érintik!

3. szint:

25. Atlaszt használva beszélj Ukrajna adminisztratív-területi felosztásának sajátosságairól!

26.. Atlaszt használva beszélj arról, hogyan alakult ki Ukrajna jelenlegi adminisztratív-területi felosztása!

4. szint:

27. Beszélj Ukrajna adminisztratív-területi felosztásának a regionális sajátosságairól!

4. TÉMA: UKRAJNA TÖRTÉNELMI TERÜLETEI

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

28. Galíciához tartozó megyék:

a) Volinyi;

c) Lvivi;

b) Ternopili;

d) Csernyivci.

29. Szlobozsanscsinához az alábbi megyék tartoznak:

a) Harkivi;

c) Doneci;

b) Szumi;

d) Cserkaszi.

2. szint:

30. Jelöld vázlattérképen Zaporizzsja területét!

31. Jelöld vázlattérképen Bukovina területét!

32. Jelöld vázlattérképen Podólia területét!

3. szint:

33. Jelöld vázlattérképen Ukrajna történelmi-földrajzi területi egységeit!

4. szint:

34. Ukrajna történelmi-földrajzi területeinek tanulmányozása.

35. Beszélj azokról az okokról, melyek alapján a történelmi-földrajzi területek elkülönülnek!

5. TÉMA: UKRAJNA NÉPESSÉGE, KOR ÉS NEMEK SZERINTI ÖSSZETÉTELE, NÉPSÚRÚSÉGE ÉS TERÜLETI MEGOSZLÁSA

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

- 36.** A legnagyobb népsűrűségű megyék:
- a) Doneci;
 - b) Kijevi;
 - c) Dnyipropetrovszki;
 - d) Harkivi;
 - e) Csernyihivi.
- 37.** A legalacsonyabb népsűrűségű megyék:
- a) Csernyihivi;
 - b) Zsitomiri;
 - c) Kirovográdi;
 - d) Volinyi;
 - e) Kárpátaljai.
- 38.** Ukrajna lakosságának száma, népsűrűsége és területi megoszlása a következő tényezőktől függ:
- a) természeti és gazdasági okok
 - b) az ipar fejlettségi szintje
 - c) az állami népességpolitikája
 - d) külkapcsolat más országokkal
- 39.** Ukrajna lélekszámának változására jellemző:
- a) a halálozási mutatók felülmúlják a születések számát
 - b) a születési mutatók felülmúlják a halálozások számát
 - c) a születési és a halálozási mutatók egyformák
- 40.** A munkaképes lakosság aránya városban és faluban:
- a) egyforma
 - b) eltérő
- 41.** Ukrajnában az átlagéletkor magasabb:
- a) a férfiaknál
 - b) a nőknél

2. szint:

- 42.** Jelöld vázlattérképen Ukrajna legsűrűbben lakott régióit!
- 43.** Jelöld vázlattérképen Ukrajna azon megyéit, ahol a városi lakosság van többségben!

44. Jelöld vázlattérképen Ukrajna azon megyéit, ahol a falusi lakosság van többségben!

45. Jelöld vázlattérképen Ukrajna milliós városit

46. Jelöld vázlattérképen Ukrajna 5 megyéjének központját tetszés szerint!

47. Jelöld vázlattérképen Ukrajna fővárosát és a Krím Autonóm Köztársaság fővárosát!

48. Jelöld vázlattérképen Ukrajna azon megyéit, ahol a legalacsonyabb a népsűrűség!

49. Jelöld vázlattérképen Ukrajna megyéinek határait! Egyezményes jelekkel emeld ki azokat, amelyekben a természeti adottságok nagy hatással vannak a lakosság népsűrűségére és területi eloszlására!

3. szint:

50. Térkép segítségével magyarázd meg Ukrajna lakossága területi eloszlásának sajátosságait!

51. Térkép segítségével magyarázd meg, hogyan hatnak Ukrajna természeti adottságai a lakosság területi elhelyezkedésére!

52. Térkép segítségével magyarázd meg Ukrajna ökológiai helyzetét!

53. Térkép segítségével magyarázd meg a lakosság területi elhelyezkedését Ukrajna északi megyéiben!

54. Térkép segítségével magyarázd meg lakosság területi megoszlását Ukrajna nyugati megyéiben!

55. Térkép segítségével magyarázd meg a lakosság területi megoszlását Ukrajna keleti megyéiben!

56. Térkép segítségével magyarázd meg a lakosság megoszlását Ukrajna déli megyéiben!

57. Az atlasz térképeinek segítségével magyarázd meg hogyan hatnak a lakosság eloszlására Ukrajna gazdaságának területi különbségei!

4. szint:

58. Elemezd és konkrét példán magyarázd meg az ukrán lakosság eloszlásának sajátosságait és nevezd meg a kiváltó okokat!

- 59.** Elemezd és konkrét példán magyarázd meg, milyen változások történtek Ukrajna lakosságának elhelyezkedésében a XX. században!
- 60.** Elemezd és konkrét példán magyarázd meg, milyen hatással vannak Ukrajna lakosságának megoszlására a gazdasági és a természeti tényezők!
- 61.** Elemezd, és konkrét példán magyarázd meg, milyen hatással van a népsűrűség és a lakosság területi megoszlására Ukrajna gazdaságának fejlettsége és az egyes ágazatok szakosodása!
- 62.** Elemezd a lakosság kor és nem szerinti összetételét és a területi különbségeket!
- 63.** Jellemezd a lakosság migrációját Ukrajnában! Típusait, kialakulását és következményeit!
- 64.** Elemezd és konkrét példán magyarázd meg, milyen hatással volt Ukrajna migrációs folyamatára a Csornobili Atomerőmű katasztrófája!
- 65.** Jellemezd azoknak az állami lépéseknek az összességét, amelyek Ukrajnában a lakosság térbeli elhelyezkedésének kiegyenlítése érdekében történtek! Tégy saját javaslatokat a kérdés megoldására!
- 66.** Jellemezd konkrét példán azokat a tényezőket, melyek Ukrajna lakosságának kor és nem szerinti összetételt alakítják!
- 67.** Jellemezd megyénk lakosságának területi megoszlását! Mivel magyarázható ez?

6. TÉMA: UKRAJNA NÉPESSÉGÉNEK ETNIKAI ÉS NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTELE

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

- 68.** Az Ukrajna területén élő és dolgozó emberek:
- a) közel 100 nemzetiséghez tartoznak
 - b) közel 10 nemzetiséghez tartoznak
 - c) közel 3 nemzetiséghez tartoznak

69. A legnagyobb ukrán diaszpóra itt él a világon:

a) Oroszország;	e) Kanada;
b) USA;	f) Finnország;
c) Kazahsztán;	g) Norvégia;
d) Belorusszia;	

70. Az egyik népet a másiktól leginkább megkülönbözteti:

a) a külső;	c) a lakhely;
b) a nyelv;	d) a vallás.

2. szint:

71. Jelöld vázlattérképen Európa azon államait, ahol sok ukrán él!

72. Jelöld vázlattérképen a világ azon országait, ahol a legnagyobb az ukrán diaszpóra száma!

73. Jelöld vázlattérképen a világ azon városait, ahol a legtöbb ukrán él!

74. Jelöld vázlattérképen Ukrajnának azokat a területeit, melyekről a XX. század elején a legtöbb ember vándorolt el!

75. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket, amelyekre a nemzetiségi sokszínűség a jellemző!

3. szint:

76. Térkép segítségével jellemezd Ukrajna népességének nemzetiségi összetételét!

77. Térkép segítségével magyarázd meg az ukrán diaszpóra elterjedésének sajátosságait Földünk országaiban és régióiban!

78. Térkép segítségével magyarázd meg Ukrajna különböző régióinak és megyéinek nemzetiségi összetételét!

79. Térkép segítségével jellemezd, hogyan helyezkedik el az államalkotó nemzet Ukrajnában, hol élnek a legtöbben és hol a legkevésbben!

4. szint:

80. Jellemezd Ukrajna nemzetiségi összetételét! Magyarázd meg a különbségek okait!

81. Elemezd és konkrét példán magyarázd meg Ukrajna nemzeti és etnikai összetételének területi különlegességeit!

- 82.** Statisztikai adatok felhasználásával jelöld ki Ukrajna legnagyobb lélekszámú nemzetiségeit! Magyarázd meg, minek köszönhető ez!
- 83.** Statisztikai adatokat használva jelöld ki Ukrajna többnemzetiségű megyéit! Magyarázd meg, minek köszönhető ez!
- 84.** Elemezd és konkrét példán magyarázd meg, hogyan változott Ukrajna nemzetiségi összetétele a migrációs folyamatok hatására! Magyarázd meg az összefüggéseket!
- 85.** Jellemezd az ukrán diaszpóra elterjedésének sajátosságait! Magyarázd meg kialakulásának okait!
- 86.** Elemezd és konkrét példán magyarázd meg, milyen szerepe volt a kultúrának és a szellemi életnek Ukrajna gazdasági életében és demokratikus átalakulásban!
- 87.** Elemezd és konkrét példán magyarázd meg, milyen változások történtek a tudomány és az oktatás területén Ukrajnában a gazdasági reform időszakában!
- 88.** Jellemezd megyénk nemzetiségi összetételét! Magyarázd meg az összefüggéseket!

7. TÉMA: A TELEPÜLÉSHÁLÓZAT SZERKEZETE ÉS A TELEPÜLÉSEK FEJLŐDÉSE

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

- 89.** Az alábbiak közül válaszd ki Ukrajna milliós városait:
a) Kijev;	e) Odessza;
b) Dnyipropetrovszk;	f) Harkiv;
c) Doneck;	g) Lviv.
d) Zaporizsja;	
- 90.** Az alábbiak közül válaszd ki azokat a megyéket, ahol a falusi lakosság meghaladja a városi lakosság számát:
a) Ternopili;	d) Kárpátaljai;
b) Csernyivci;	e) Doneci.
c) Ivano-Frankovszki;	

- 91.** Az alábbiak közül válaszd ki azokat a megyéket, ahol a városi lakosság aránya magasabb a falusi lakosságénál:
- a) Doneci;
 - b) Luhanszki;
 - c) Harkivi;
 - d) Zaporizzsjai;
 - e) Csernyihivi;
 - f) Vinnyicai.
- 92.** Ukrajnában városnak minősül az a település, ahol:
- a) nem kevesebb, mint 12 ezer fő él
 - b) nem kevesebb, mint 2000 fő él
 - c) nem kevesebb, mint 5000 fő él
- 93.** Ukraja fontos közlekedési csomópontja:
- a) Zsmerinka;
 - b) Kijev;
 - c) Kozjatin;
 - d) Ternopil.
- 94.** Az alábbi felsorolásból válaszd ki a nagy élelmiszeripari központokat:
- a) Harkiv;
 - b) Kramatorszk;
 - c) Trosztjanec;
 - d) Jalta.
- 95.** Az alább felsorolt városok közül válaszd ki a kiemelkedő kulturális központokat:
- a) Lviv;
 - b) Szumi;
 - c) Fasztyiv;
 - d) Krasznoperekopszk.
- 96.** Az alábbiak közül válaszd ki a kiemelkedő üdülőközpontokat:
- a) Luhanszk;
 - b) Truszkavec;
 - c) Rivne;
 - d) Mirhorod.
- 97.** Az alábbiak közül válaszd ki azokat a tényezőket, amelyek Ukrajnában a falusi települések elhelyezkedésében játsszák a fő szerepet:
- a) természeti adottságok
 - b) a gazdaság szakosodása
 - c) tradíciók
 - d) a városi lakosság száma
- 98.** Az alábbiak közül válaszd ki a fontosabb tudományos-
oktatási központokat:
- a) Kijev;
 - b) Harkiv;
 - c) Odessza;
 - d) Szumi;
 - e) Herszon.

99. Az alábbiak közül válaszd ki azokat a városokat, amelyek sokrétű ipari gazdasággal rendelkeznek:

a) Kijev;	d) Kovel;
b) Dnyipropetrovszk;	e) Nyizsin;
c) Doneck;	f) Zolotonosa.

2. szint:

100. Jelölj vázlattérképen 5 nagy ipari központ!

101. Jelölj vázlattérképen 5 kiemelkedő tudományos-oktatási központot!

102. Jelölj vázlattérképen olyan városokat, amelyek jelentős közlekedési csomópontok!

103. Jelölj vázlattérképen nagy agglomerációs központokat!

104. Jelöld vázlattérképen a Kárpátaljai, Dnyipropetrovszk, Herszon, Szumi, Ternopili megyék adminisztratív központjait!

105. Jelöld vázlattérképen a Krími Autonóm Köztársaság, az Ivano-Frankivszki, a Poltavai, a Harkivi és a Rivnei megyék adminisztratív központjait!

106. Jelöld vázlattérképen a Kijevi, Lvivi, Csernyivci, Mikolajivi, Hmelnickiji megyék adminisztratív központjait!

107. Jelöld vázlattérképen a Zsitomiri, Csenyihivi, Cserkaszi, Vinnyciai és Luhanszki megyék adminisztratív központjait!

3. szint:

108. Atlasz segítségével magyarázd meg Ukrajna városi népességének elhelyezkedését!

109. Atlasz segítségével magyarázd meg az urbanizáció szintjeinek regionális különbségeit Ukrajnában!

110. Atlasz segítségével magyarázd meg a városi agglomeráció és a nagyvárosok elterjedésének sajátosságait!

111. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna falusi településeinek elhelyezkedési sajátosságait!

112. Az atlasz térképeit használva magyarázd meg azoknak a városoknak az elhelyezkedését, amelyek különböző gazdasági funkciókat töltenek be Ukrajnában!

4. szint:

113. Nevezd meg és jellemezd azoknak a településeknek a típusait, amelyek a letelepedés rendszerét képezik Ukrajnában! Magyarázd meg kialakulásuk okait és elhelyezkedésük törvényszerűségeit!

114. Jellemezd Ukrajna városi településeinek típusait! Magyarázd meg kialakulásuk okait és elterjedésük törvényszerűségeit

115. Jellemezd az urbanizáció és a szuburbanizáció okait Ukrajnában! Magyarázd meg konkrét példán az új városok kialakulásának okait

116. Elemezd és konkrét példán magyarázd meg Ukrajna területének eltérő urbanizációs szintjét és azok különböző fejlődési ütemét! Tárd fel a kiváltó okokat és tényezőket!

117. Elemezd a városi és falusi lakosság változását Ukrajnában! Magyarázd meg a befolyásoló tényezőket!

118. Jellemezd a városok Ukrajna gazdaságában betöltött szerepét és funkcióját!

119. Jellemezd Ukrajna fővárosa, Kijev szerepét az államiság kialakulásában és szerepét a gazdaságban!

120. Mutasd be a milliós városok szerepét Ukrajna gazdaságában!

121. Jellemezd Ukrajna falusi településeinek típusait! Magyarázd meg kialakulásuk okait és elterjedésük törvényszerűségeit!

122. Elemezd és konkrét példán magyarázd meg, milyen negatív jelenségekkel függ össze egyes ukrán falvak hanyatlása! Javasolj jó megoldásokat erre a problémára!

123. Elemezd és konkrét példán magyarázd meg az ukrán falvak demográfiai problémáit és tegyél javaslatot megoldásukra!

124. Elemezd és konkrét példán magyarázd meg Ukrajna népességének elöregedését! Mutasd be milyen következménye lesz ennek a gazdaságra!

125. Jellemezd megyénk falusi és városi lakosságának sajátosságait!

8. TÉMA: UKRAJNA MUNKAERŐFORRÁSAI

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

126. A munkaerőforrás:

- a) az oszág munkaképes lakossága (férfiak: 16-59 év, nők: 16-54 év)
- b) az élelmiszeriparban dolgozó lakosság
- c) a gazdaságilag aktív lakosság
- d) egyetemisták

127. Az ukrán gazdaság fejlődésével a szolgáltató szféra (nem termelő) aránya a gazdaságon belül:

- a) nő;
- b) csökken;
- c) változatlan

2. szint:

128. Jelöld vázlattérképen Ukrajna azon megyéit, ahol a legmagasabb a munkanélküliek száma!

129. Jelöld vázlattérképen Ukrajna azon megyéit, ahol a legmagasabb végzettséggel rendelkező szakemberek élnek!

3. szint:

130. Térkép segítségével magyarázd meg az ukrainai munkaerőforrások részleges kihasználásának okait!

131. Térkép segítségével mutasd meg a kapcsolatot a kvalifikált (képzett) munkaerő és a gazdaság szakosodása között!

4. szint:

132. Jellemezd Ukrajna munkaképes lakosságát a gazdaság ágazatai alapján! Elemezd és magyarázd meg, milyen változások történtek ebben a tekintetben Ukrajnában a XX.század utolsó évtizedeiben!

133. Elemezd és konkrét példán magyarázd meg a munkanélküliség problémáját Ukrajnában, annak okait és regionális különbségeit!

134. Magyarázd meg a munkanélküliség leküzdésének ukrainai irányelveit! Javasolj megoldást a probléma rendezésére!

135. Jellemezd Ukrajna munkaerőforrásainak életkori szerkezetét! Milyen negatív tendenciák jellemzik ezt a kérdést?

136. Jellemezd Ukrajna munkaerőforrásainak nemi összetételét! Magyarázd meg a női és a férfi munkaerő hasznosításának problémáit!

137. Elemezd Ukrajna lakosságának foglalkozási szerkezetében az utóbbi néhány évtizedben bekövetkezett változásokat! Mi a véleményed, hogyan fogják ezt a kérdést megoldani?

138. Elemezd és magyarázd meg a kifejezések között a különbségeket: munkaerőforrás és gazdaságilag aktív lakosság! A két fogalom kölcsönhatása milyen képet mutat Ukrajna gazdaságáról?

139. Ismert, hogy Ukrajnában a gazdaságilag aktív lakosság egy része a „fekete” gazdaságban dolgozik. Elemezd és magyarázd meg, hogyan hat ez a munkanélküliségre, és ennek milyen következményei vannak a gazdaságra nézve!

140. Jellemezd megyénk munkaerőforrásait: sajátosságait, problémáit és racionális hasznosításuk lehetőségeit!

9. TÉMA: UKRAJNA GAZDASÁGÁNAK ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

141. Ukrajna gazdaságának ágazati szerkezete tükrözi:

- a) az egyes ágazatok közötti kapcsolatot és együttműködését
- b) az ország egyes részeire jellemző szakosodást
- c) a települések, a természeti erőforrások, a termelői és szociális létesítmények összességét

142. Ukrajna gazdaságának területi szerkezete tükrözi:

- a) az egyes ágazatok közötti kapcsolatot és együttműködését
- b) az ország egyes részeire jellemző szakosodást
- c) a települések, a természeti erőforrások, a termelői és szociális létesítmények összességét

143. Ukrajnában a gazdaság fejlődésének és területi elhelyezkedésének feltételei:

- a) természeti adottságok és erőforrások
- b) munkaerőforrás
- c) a lakosság lélekszáma és képzettsége
- d) a lakosság kor szerinti összetétele
- e) nemzetközi kapcsolatok

144. Ukrajnában a termelő szféra fő ágazatai:

- a) építőipar, közlekedés, távközlés
- b) kereskedelem, szállítmányozás
- c) oktatás és tudomány
- d) élelmiszeripar
- e) egészségvédelem, rekreáció
- f) közigazgatás

2. szint:

145. Jelöld vázlattérképen a nagy élelmiszeripari központokat!

146. Jelöld vázlattérképen Ukrajna nagy közlekedési csomópontjait!

147. Jelöld vázlattérképen a legfejlettebb mezőgazdaságú megyéket!

148. Jelöld az ipar fejlődése szempontjából fontos ásványi-nyersanyag erőforrásokkal legellátottabb megyéket!

149. Jelöld a vázlattérképen azokat a megyéket, melyek a mezőgazdaság számára legkedvezőbb klimatikus adottságokkal rendelkeznek!

3. szint:

150. Ukrajna atlaszának segítségével tárd fel azokat a tényezőket, amelyek az ipar fejlődése szempontjából fontosak hazánkban!

151. Atlasz segítségével tárd fel azokat a tényezőket, amelyek a mezőgazdaság szempontjából fontosak hazánkban!

152. Atlasz segítségével tárd fel azokat a tényezőket, amelyek a rekreációs szféra fejlődése szempontjából fontosak Ukrajnában!

153. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a demográfiai tényezők hatását a gazdaság ágazatainak fejlődésére és elhelyezkedésére!

154. Az atlasz térképeinek segítségével magyarázd meg hogyan hat Ukrajna gazdaságföldrajzi fekvése a gazdaság szerkezetére!

155. Az atlasz térképeinek segítségével magyarázd meg hogyan hat Ukrajna gazdaságföldrajzi fekvése a gazdaság területi szerkezetére!

156. Az atlasz térképeinek segítségével határozd meg az iparilag legfejlettebb megyéket! Minek köszönhető ez?

4. szint:

157. Jellemezd Ukrajna gazdasági ágazatainak fontosabb sajátosságait!

158. Jellemezd az Ukrajna gazdaságának ágazati szerkezetét alakító tényezőket!

159. Jellemezd Ukrajna gazdasági komplexumainak fontosabb történelmi sajátosságait!

160. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna gazdaságának jelenlegi problémáit!

161. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna gazdaságának területi szerkezetét és jelenlegi problémáit!

162. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna gazdasági komplexumának változásait a gazdasági reformok időszakában!

163. Jellemezd az Ukrajna gazdaságát a XX. században ért kedvezőtlen hatásokat!

164. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg az Ukrajna gazdaságának reformidőszakában tapasztalt krízis sajátosságait, értékeld azt, és a megoldásukra született lépéseket!

165. Jellemezd Ukrajna gazdaságának termelő és nem termelő szférája közötti különbségeket! Vázold azokat a változásokat, amelyek a foglalkoztatottság szerkezetében bekövetkeztek! Minek köszönhető mindez?

166. Statisztikai adatok felhasználásával elemezd és magyarázd meg, milyen változások történtek a népgazdaság szerkezetében és annak termelői szférájában! Minek köszönhető mindez?

167. Jellemezd megyénk gazdaságának ágazati szerkezetét! Minek köszönhető ez?

10. TÉMA: AZ IPAR

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

168. Az ipar legfontosabb ágazataihoz tartozik Ukrajnában:

- a) energetika;
- b) kohászat;
- c) vegyipar;
- d) faipar.

169. Ukrajnában a gazdaság fejlődésének és elhelyezkedésének legfontosabb tényezői:

- a) természeti adottságok és erőforrások
- b) munkaerőforrás
- c) a lakosság lélekszáma és képzettsége
- d) a lakosság kor szerinti összetétele
- e) nemzetközi kapcsolatok

170. Ukrajna gazdaságában a közlekedés és gépgyártás részaránya az ipari termelésben:

- a) folyamatosan nő
- b) változatlan marad
- c) folyamatosan csökken

2. szint:

171. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket, ahol a legmagasabb az ipar fejlettségi szintje!

172. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket, ahol a legalacsonyabb az ipar fejlettségi szintje!

3. szint:

173. Atlasz segítségével jellemezd az ország gazdaságának ágazati szerkezetét.!

174. Atlasz segítségével jellemezd az ország gazdaságának területi szerkezetét!

4. szint:

175. Jellemezd a termelői szféra gazdasági szerkezetének változásait előidéző tényezőket Ukrajnában!

176. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg, miért szükséges Ukrajnában a gazdasági termelés szakosodása és kooperálása. !

177. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg az effektív termelés fogalmát és tárd fel azokat a tényezőket, amelyek leginkább jellemezik!

178. Jellemezd a kapcsolatot az effektív termelés és a termelés önköltsége fogalmak között! Magyarázd meg hogyan hatnak ezek a tényezők Ukrajnában a gazdaság ágazati specializációjára!

179. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg az ukrán ipar szerkezeti átalakításának sajátosságait!

180. Jellemezd megyénk ipari szerkezetének fontosabb vonásait! Magyarázd meg minek köszönhető ez!

11. TÉMA: TÜZELŐANYAG-IPAR

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

181. Ukrajna legnagyobb bányája itt található:

- a) Donbász
- b) Lviv-Volinyi-medence
- c) Dnyeperi-medence

182. Ukrajna legnagyobb barnaszén-medencéje, ahol közel 200 telep van:

- a) Dnyeperi
- b) Donyeci
- c) Kercsi

183. A kőszén legnagyobb központja Ukrajnában:

- a) Donyeck; c) Luck;
- b) Makijivka; d) Zsitomir,

184. A Donyeci szénnek magas az önköltsége, mert:

- a) mélyen helyezkednek el a rétegek
- b) kicsi a földkéreg vastagsága
- c) a kőszéntelepek külszíni fejtéssel is kitermelhetőek

185. Ukrajnában a barnaszén kitermelés fő központja:

- a) Vatutyine (Cserkaszi megye)
- b) Olekszandrija (Kirovográdi megye)
- c) Makijivka (Donyecki megye)
- d) Novovolinszk (Volinyi megye)

186. A kőolaj és a földgáz lelőhelye Ukrajnában:

- a) Dnyeper-Donyeci régió
- b) Podólia
- c) Fekete-tenger melléki régió

2. szint:

187. Jelöld Ukrajna vázlattérképén a Donyeci kőszénmedence legnagyobb lelőhelyeit!

188. Jelöld Ukrajna vázlattérképén a Lviv-Volinyi-kőszénmedence legnagyobb lelőhelyeit!

189. Jelöld Ukrajna vázlattérképén a Dnyeperi barnaszén medence legnagyobb lelőhelyeit!

190. Jelöld Ukrajna vázlattérképén a Dnyeperi-Donyeci-medence legnagyobb gáz- és kőolaj lelőhelyeit!

191. Jelöld Ukrajna vázlattérképén az Elő-Kárpátok legnagyobb gáz- és kőolaj lelőhelyeit!

3. szint:

192. Térkép segítségével készíts jellemzést Ukrajna kőszénmedencéiről!

193. Térkép segítségével készíts jellemzést Ukrajna kőolajmedencéiről!

4. szint:

194. Jellemezd Ukrajna tüzelőanyag-iparának ágazati szerkezetét! Magyarázd meg milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!

195. Jellemezd Ukrajna tüzelőanyag-erőforrásokkal való ellátottságát! Magyarázd meg racionális hasznosításuk okát!

196. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna széniparának jelenlegi problémáit, készíts javaslatot megoldásukra!

197. Jellemezd a kőolaj, a kőolaj feldolgozás és a földgáztermelés Ukrajna iparában elfoglalt helyzetét! Mutasd be területi szerkezetüket!

198. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg az ukrán energetikai ipar (tüzelőanyag-ipar) jelenlegi problémáit! Tegyél javaslatot megoldásukra!

199. Jellemezd Ukrajna tüzelőanyag-iparának nemzetközi kapcsolatait: export, import, nyersanyagszállítás!

12. TÉMA: VILLAMOSENERGETIKA

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

200. Ukrajnában a villamos energia legnagyobb részét:

- a) hőerőművek adják
- b) atomerőművek adják
- c) vízerőművek adják

201. Ukrajnai atomerőművek:

- a) Obnyinszki;
- b) Rivnei;
- c) Hmelnickiji;
- d) Dél-Ukrajnai;
- e) Zaporizzsjai;
- f) Ladizsinszki.

202. Nem hagyományos (alternatív) energiaforrások:

- a) napenergia;
- b) szélenergia;
- c) tengeri vize;
- d) folyók vize;
- e) metángáz, mint kísérő gáz;
- f) biomassa felhasználása.

2. szint:

203. Jelöld vázlattérképen a legnagyobb hőerőműveket!

204. Jelöld vázlattérképen a legnagyobb atomerőműveket!

205. Jelöld vázlattérképen a legnagyobb vízerőműveket!

206. Jelöld vázlattérképen Ukrajna fontosabb kőolajvezetékét!

207. Jelöld vázlattérképen Ukrajna fontosabb földgázvezetékét!

3. szint:

208. Térkép segítségével jellemezd a hőerőművek elhelyezkedésének sajátosságait!

209. Térkép segítségével jellemezd az atomerőművek elhelyezkedésének sajátosságait

210. Térkép segítségével jellemezd a vízerőművek elhelyezkedésének sajátosságait.

4. szint:

211. Elemezd és magyarázd meg Ukrajna energetikai krízisének okait és következményeit! Vázold a lehetséges megoldásokat, és tegyél saját javaslatot a probléma megoldására!

212. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg, milyen lehetőségek, problémák és kilátások vannak Ukrajnában az alternatív energiahasznosítás terén!

213. Jellemezd Ukrajna tüzelőanyag-iparának problémáit! Magyarázd meg a kiváltó okokat! Milyen változások történtek a tüzelőanyag-ipar szerkezetében a tudomány fejlődése következtében!

214. Jellemezd Ukrajna villamos energetikájának fontosabb vonásait, ágazati és területi szerkezetét!

215. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna villamos energetikájának jelenlegi problémáit, ajánlj megoldási lehetőségeket!

216. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna ökológiai problémáit, ajánlj megoldási lehetőségeket!

217. Jellemezd megyénk ökológiai problémáit! Magyarázd meg kialakulásuk okait!

13. TÉMA: UKRAJNA KOHÁSZATI KOMPLEXUMA

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

218. A vaskohászat régiói Ukrajnában:

a) Dnyepermellék;	d) Előkárpátok;
b) Donbasz;	f) Balpart.
c) Azovmellék;	

219. Ukrajna fontosabb vasércmedencéje itt található:

a) Krivij Rih-i;	d) Kercsi;
b) Kremencsuki;	e) Dnyeperi
c) Bilozerkai;	f) Donyeck-i.

- 220.** Ukrajna legnagyobb mangánérc-feldolgozó vállalata a :
- a) a Tavriai (Zaporisszjai terület)
 - b) a Kercsi (Krím)
 - c) a Lvivi (Előkárpátok)
- 221.** Ukrajna legfontosabb mangánérc medencéje:
- a) Nyikopol
 - b) Kremencsuk
 - c) Dnyeper
- 222.** Vaskohászati vállalatok városai a Dnyepermellékenl:
- a) Dnyipropetrovszk;
 - b) Zaporizzsja;
 - c) Krivij Rih;
 - d) Olekszandrija;
 - e) Cserkaszi.
- 223.** Vaskohászati vállalatok városai az Azovmelléken:
- a) Mariupol;
 - b) Kercs;
 - c) Bergyanszk;
 - d) Melitopol.
- 224.** Vaskohászati vállalatok városai a Donbászon:
- a) Doneck;
 - b) Makijivka;
 - c) Kramatorszk;
 - d) Jenakijeve;
 - e) Szlovjanszk;
 - f) Harkiv.
- 225.** A csőgyártás központja Ukrajnában:
- a) Déli csőgyár (Nyikopol)
 - b) Harkivi csőgyár (Donbasz)
 - c) Kercsi csőgyár (Azovmellék)
- 226.** Ukrajnában a vaskohászathoz kapcsolódik a komplex termelésben:
- a) hozzáadott vasérc, kokszolható szén, nemérces ásványok
 - b) összetett vasérc, agglomerátum vállalatok, koksz
 - c) ötvözet termelés, porvas
 - d) termelési felszerelés, tüzelőanyagok, hengerelt áru termelése
- 227.** A színesfémkohászat régiói Ukrajnában:
- a) Donyeci;
 - b) Dnyepermelléki;
 - c) Azovmelléki;
 - d) Podóliai;
 - e) Kárpáti.

228. A színesfémkohászat termékei Ukrajnában:

a) alumínium;	d) cink;
b) titán;	e) molibdén;
c) nikkel;	f) volfrám.

2. szint:

229. Jelöld Ukrajna vázlattérképén a vaskohászati régiókat!

230. Jelöld vázlattérképen a Doneci kohászati régió legnagyobb központjait!

231. Jelöld vázlattérképen a Dnyepermelléki kohászati régió legnagyobb központjait!

232. Jelöld vázlattérképen az Azovmelléki kohászati régió legnagyobb központjait!

233. Jelöld vázlattérképen az alumínium- és titántermelés legnagyobb központjait!

234. Jelöld vázlattérképen a higany-, nikkel- és réztermelés legnagyobb központjait!

235. Jelöld vázlattérképen a színesfémkohászat legnagyobb központjait!

3. szint:

236. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna vaskohászatát!

237. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna színesfémkohászatát!

238. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna hengerelt áru termelését!

239. Atlasz segítségével jellemezd a vasöntvény gyártást Ukrajnában!

240. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna kokszkémiai iparát!

4. szint:

241. Jellemezd Ukrajna vaskohászati komplexumának területi elhelyezkedését! Magyarázd meg, milyen változások történtek ezen a téren az utóbbi évtizedekben!

242. Jellemezd Ukrajna vaskohászatának nyersanyag-ellátottságát! Az ágazat erőforrás hasznosításának problémái. Javasolj megoldást a problémák rendezésére!

243. Jellemezd Ukrajna vaskohászati komplexumának működési, felépítési sajátosságait! Magyarázd meg a kiváltó okokat! A tudományos-technikai fejlődés hogyan érintette ezt az ágazatot.?

244. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna vaskohászatának jelenlegi problémáit! Ajánlj kiutat ebből a helyzetből!

245. Jellemezd Ukrajna vaskohászatának fejlődési lehetőségeit!

246. Jellemezd Ukrajna színesfémkohászatának fontosabb sajátosságait, ágazati és területi szerkezetét!

247. Elemezd és tárd fel konkrét példákon az Ukrajna vaskohászata által okozott ökológiai problémákat! Javasolj megoldást a káros hatások csökkentésére!

248. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg a vaskohászat különböző ágazatainak telepítőtényezőit!

249. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg a színesfémkohászat különböző ágazatainak telepítőtényezőit!

250. Jellemezd Ukrajna színesfémkohászatának ásványi erőforrásait!

251. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna színesfémkohászatának ökológiai problémáit!

252. Állítsd össze a színesfémkohászati termelés folyamatát bemutató ábrát! Magyarázd meg a kapcsolatot a fő- és a kiegészítő ágazatok között! Mutass be konkrét ukrajnai vállalatokat példaként!

14. TÉMA: GÉPGYÁRTÁS ÉS FÉMFELDOLGOZÁS

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

253. Ukrajnában a gépgyártás különböző ágazatai itt helyezkednek el:

- a) a megyei központban és más városokban
- b) a nagy többfunkciós városokban
- c) Donbász és Dnyepermellék iparosodott régióiban.

- 254.** Ukrajna gépgyártásának legfontosabb ágazata:
- a) nehézgépipar;
 - b) hajógyártás;
 - c) óragyártás;
 - d) robottechnika.
- 255.** Ukrajna nehézgépipari vállalatainak többsége itt található:
- a) Donbász, Dnyepermellék, Harkiv
 - b) Dnyeper- és Azovmellék
 - c) Előkárpátok és Fekete-tenger mellék
- 256.** Ukrajna nehézgépipari vállalatainak legfontosabb központjai:
- a) Novokramatorszk, Dnyipropetrovszk
 - b) Donyeck, Krivij Rih
 - c) Luhanszk
 - d) Luck, Csernyihiv
- 257.** Az elektrotechnikai gépgyártás legnagyobb központjai Ukrajnában:
- a) Harkiv, Lviv, Zaporizzsja
 - b) Lviv, Dnyipropetrovszk, Odessza
 - c) Doneck, Szumi, Poltava

2. szint:

- 258.** Jelöld vázlatterképen a bányászati gépgyártás legjelentősebb központjait!
- 259.** Jelöld vázlatterképen Ukrajna gépgyártásának legjelentősebb központjait!
- 260.** Jelöld vázlatterképen a mezőgazdasági gépgyártás legjelentősebb központjait!
- 261.** Jelöld vázlatterképen Ukrajna műszergyártásának legjelentősebb központjait!
- 262.** Jelöld vázlatterképen Ukrajna szerszámgyártásának legjelentősebb központjait!
- 263.** Jelöld vázlatterképen Ukrajna energetikai gépgyártásának legjelentősebb központjait!

3. szint:

- 264.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna szerszámgyártásának területi sajátosságait!

- 265.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna mezőgazdasági gépgyártásának területi sajátosságait!
- 266.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna autógyártásának területi sajátosságait!
- 267.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna hajógyártásának területi sajátosságait!
- 268.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna közlekedési gépgyártásának területi sajátosságait!
- 269.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna műszergyártásának területi sajátosságait!
- 270.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna energetikai gépgyártásának területi sajátosságait!
- 271.** Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna bányagépgyártásának területi sajátosságait!

4. szint:

- 272.** Jellemezd az ukrainai gépgyártás ágazati szerkezetét! Magyarázd meg, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!
- 273.** Jellemezd az ukrainai gépgyártás területi szerkezetét! Magyarázd meg, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!
- 274.** Jellemezd a gépgyártás jelentőségét Ukrajna gazdasági komplexumán belül! Vázold az egyes gazdasági ágazatok fejlődésének intenzitásában és az ágazatok komplexumai között betöltött szerepét!
- 275.** Jellemezd Ukrajna gépgyártásának szakképzett- és munkaerő-igényes ágazatainak telepítő-tényezőit! Konkrét példák segítségével vázold a felmerülő problémákat és a fejlődés lehetőségeit!
- 276.** Jellemezd Ukrajna fémigényes (nyersanyagigényes) gépgyártásának ágazatait! Konkrét példák segítségével vázold a felmerülő problémákat és a fejlődési lehetőségeket!
- 277.** Jellemezd Ukrajna gépgyártásának fejlődési lehetőségeit! Tégy javaslatot a komplexum ágazatainak tökéletesítésére!

278. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg, hogy Ukrajna gazdaságának szociális-gazdasági és ökológiai problémáinak megoldásában milyen szerepet tölt be a gépgyártás!

279. Jellemezd megyénk gépgyártási vállalatainak sajátosságait!

15. TÉMA: A VEGYIPAR

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

280. Ukrajna vegyipara ilyen ágazatokra oszlik:

- a) bányavegyészet; c) szervesszintézis-kémia;
- b) alapkémia; d) gyógyszeripar.

281. Ukrajna bányavegyészeti vállalatai ezekbe a nyersanyagtermelő régiókban helyezkednek el:

- a) Donbasz; c) Kárpáti régió;
- b) Krím; d) Ukrán Polisszja.

282. Hol helyezkednek el Ukrajnában a kokszkémiai ipar vaskohászathoz kapcsolódó vállalatai:

- a) Donbasz
- b) Dnyepermellék
- c) Előkárpátok

283. A kokszkémiai ipar körzeteiben a legfontosabb nitrogénműtrágya előállító vállalatok itt helyezkednek el:

- a) Dnyiprodzerdszinszk, Zaporzzsja
- b) Alcsevszk, Horlivka
- c) Liszicsanszk, Szeverodoneck
- d) Kijev, Lviv

284. A felhasználó körzetében lévő legfontosabb nitrogénműtrágya előállító vállalatok itt helyezkedik el:

- a) Vinnica, Odessza; b) Luck, Lviv, Ternopil.

285. Válaszd ki a káliumtartalmú műtrágyák előállításának legfontosabb központjait:

- a) Kalus, Sztebnik
- b) Harkiv, Dnyipropetrovszk

286. Válaszd ki a foszformútrágya előállítás legfontosabb import nyersanyagára épülő központjait:

- a) Vinnica, Odessza
- b) Kosztyantinivka, Szumi
- c) Csernyihiv, Luck

287. Válaszd ki Ukrajnában a nyersanyag lelőhelyei mellett létesült szódagyártás központjait:

- a) Szlovjanszk (Doneci megye)
- b) Liszicsanszk (Luhanszki megye)
- c) Kalus (Ivano-Frankivszi megye)
- d) Krasznoperekopszk (Krím)

288. Ukrajna vegyiparának fontosabb régiói:

- a) Előkárpátok;
- b) Donbasz;
- c) Szivasmellék;
- d) Ukrán Polisszja;
- e) Dnyepermellék

289. Ukrajnában a szerves szintézis legfejlettebb ágazatai:

- a) lakkgyártás, anilingyártás
- b) szintetikus gyanta és műanyag előállítása
- c) műszál gyártása
- d) petrokémia és gumiazbeszt

2. szint:

290. Jelöld vázlatterképen a bányavegységzet legjelentősebb központjait Ukrajnában

291. Jelöld vázlatterképen a nitrogéntartalmú műtrágyák előállításának legjelentősebb központjait Ukrajnában!

292. Jelöld vázlatterképen a káliumtartalmú műtrágyák előállításának legjelentősebb központjait Ukrajnában!

293. Jelöld vázlatterképen a foszfortartalmú műtrágyák előállításának legjelentősebb központjait Ukrajnában!

294. Jelöld vázlatterképen a kőolaj-feldolgozás (petrokémia) legnagyobb központjait Ukrajnában!

295. Jelöld vázlatterképen a szóda előállítás legnagyobb központjait Ukrajnában!

296. Jelöld vázlatterképen az anilinfestékek előállításának legnagyobb központjait Ukrajnában!

297. Jelöld vázlattérképen a lakkgyártás legnagyobb központjait Ukrajnában!

298. Jelöld vázlattérképen a gumiabroncs előállításának legnagyobb központjait Ukrajnában!

299. Jelöld vázlattérképen a műanyagok előállításának legjelentősebb központjait Ukrajnában.!

3. szint:

300. Atlasz segítségével jellemezd a bányavegyészet földrajzi fekvését Ukrajnában!

301. Atlasz segítségével jellemezd a kémiai alapipar földrajzi fekvését Ukrajnában!

302. Atlasz segítségével jellemezd a műanyagipar földrajzi fekvését Ukrajnában!

303. Atlasz segítségével jellemezd a kőolajfinomító (petrokémia) ipar földrajzi fekvését Ukrajnában!

304. Atlasz segítségével jellemezd a gyógyszeripar földrajzi fekvését Ukrajnában!

305. Atlasz segítségével jellemezd a vegyipar alapvető régióit Ukrajnában!

4. szint:

306. Jellemezd Ukrajna vegyiparának ágazati szerkezetét! Magyarázd meg milyen változások történtek az elmúlt évtizedekben!

307. Jellemezd a vegyipar jelentőségét Ukrajna gazdasági komplexumában! Milyen szerepet tölt be a vegyipar az egyes ágazatok fejlődésében, és milyen jelentősége van a komplexumok (ágazatok) közötti kapcsolatrendszerben?

308. Jellemezd a vegyipar nyersanyag-ellátottságát Ukrajnában! Magyarázd meg milyen problémák vannak az erőforrások ésszerű hasznosításával!

309. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna vegyiparának problémáit és a fejlődés lehetőségeit!

310. Tárd fel a bányavegyészeti vállalatok telepítő tényezőit! Konkrét példákon magyarázd meg a problémákat és a fejlődési lehetőségeket!

311. Jellemezd a kémiai alapipar vállalatainak területi elhelyezkedését! Konkrét példákon magyarázd meg a problémákat és a fejlődési lehetőségeket!

312. Jellemezd a szerves vegyipar vállalatainak területi elhelyezkedését! Konkrét példákon magyarázd meg a problémákat és a fejlődési lehetőségeket!

313. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg, milyen ökológiai problémákat idéz elő a vegyipar Ukrajnában!

314. Jellemezd megyénk vegyipari vállalatainak területi elhelyezkedését! Magyarázd meg miből ered ez!

16. TÉMA: ERDÉSZETI- ÉS FAFELDOLGOZÓ IPAR UKRAJNÁBAN

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

315. Ukrajna erdészeti-és fafeldolgozó iparának fontosabb régiói:

- a) Kárpátok;
- b) Polisszja;
- c) Krím;
- d) erdőssztyeppi zóna.

316. Ukrajna bútorgyártó vállalatainak elhelyezkedését befolyásolják:

- a) nyersanyagforrások;
- b) fogyasztók;
- c) közlekedési hálózat;
- d) olcsó energiaforrás;
- e) kvalifikált munkaerő.

317. Ukrajna cellulóz-és papíripari vállalatainak elhelyezkedését befolyásolják:

- a) nyersanyagforrások;
- b) fogyasztók;
- c) közlekedési hálózat;
- d) olcsó energiaforrás;
- e) kvalifikált munkaerő.

318. Ukrajna falepárló és hidrolizáló ipari vállalatainak elhelyezkedését befolyásolják:

- a) nyersanyagforrások;
- b) fogyasztók;
- c) közlekedési hálózat;
- d) olcsó energiaforrás;
- e) kvalifikált munkaerő.

2. szint:

- 319.** Jelöld vázlattérképen Ukrajna azon régióit, ahol fakitermelés folyik!
- 320.** Jelöld vázlattérképen Ukrajna fűrészáru iparának legnagyobb központjait!
- 321.** Jelöld vázlattérképen Ukrajna bútorgyártó iparának legnagyobb központjait!
- 322.** Jelöld vázlattérképen Ukrajna cellulóz- és papíriparának legnagyobb központjait!
- 323.** Jelöld vázlattérképen Ukrajna falepárló iparának legnagyobb központjait!

3. szint:

- 324.** Térkép segítségével jellemezd a bútoripar földrajzi elhelyezkedését.!
- 325.** Térkép segítségével jellemezd a cellulóz- és papíripar földrajzi elhelyezkedését!
- 326.** Térkép segítségével jellemezd a fa- és vegyipar földrajzi elhelyezkedését!

4. szint:

- 327.** Jellemezd Ukrajna erdészeti-és fafeldolgozó iparának fontosabb erdőgazdálkodási régióit!
- 328.** Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg az ukrán erdészeti-és fafeldolgozó ipar szakosodásának és kooperálásának szükségességét!
- 329.** Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna erdészeti-és fafeldolgozó iparának problémáit és fejlődési lehetőségeit!
- 330.** Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna cellulóz- és papíriparának problémáit és fejlődési lehetőségeit!
- 331.** Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna erdészeti- és fafeldolgozó ipari vállalatának elterjedését! Konkrét példákon magyarázd meg problémáikat és fejlődésük lehetőségeit!

332. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg, milyen ökológiai problémákat idéz elő az erdészeti- és fafeldolgozó ipari komplexum Tegyel javaslatot a probléma megoldására!

17. TÉMA: ÉPÍTŐANYAG-IPAR

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

333. Az építőanyag-ipar jelenlegi elterjedésére a következő tényezők hatnak Ukrajnában:

- a) nyersanyagforrások;
- b) fogyasztók;
- c) közlekedési hálózat;
- d) olcsó energiaforrás;
- e) kvalifikált munkaerő.

334. Az építőanyag-ipar legfontosabb központjai Ukrajnában:

- a) Kijev, Doneck, Dnyipropetrovszk
- b) Odessza, Doneck, Zaporizzsja
- c) Kovely, Szolyva, Nyizsin

335. Ukrajna építőanyag-ipari komplexumához tartozó ágazatok:

- a) cementgyártás
- b) téglagyártás
- c) vasbetonszerkezetek gyártása
- d) tetőfedő anyagok gyártása
- e) erdészeti-és fafeldolgozó ipar

336. A vasbetonszerkezeteket előállító legnagyobb vállalatok ezekbe a városokba települtek:

- a) Kijev, Harkiv, Dnyipropetrovszk
- b) Odessza, Doneck, Zaporizzsja
- c) Korosztény, Zsmerinka, Sosztka

337. A cementgyártás legnagyobb vállalatai Ukrajnában ezekben a régiókban és központokban helyezkednek el:

- a) Donbasz és Dnyepermellék (Amvroszjivka, Kramatorszk, Jenakijeve, Dnyiproderdzsinszk, Krivij Rih, Balaklia)
- b) Nyugati régió (Kamjanec-Pogyilszk, Zdolbunyv, Mikolajiv, Jamnica)
- c) Déli régió (Bahcsiszaraj, Odessza)
- d) Északi régió (Csernyihiv, Szarni, Sosztka)

338. Az építőipari üvegyártás legnagyobb vállalatai Ukrajnában ezekben a városokban helyezkednek el:

- a) Artemivszk Liszicsanszk, Kosztyantinivka
- b) Lviv, Zaporizzsja, Odessza
- c) Umany, Kijev, Vinnyica

2. szint:

339. Jelöld vázlattérképen a cementgyártás legnagyobb központjait Ukrajnában.

340. Jelöld vázlattérképen az üvegyártás legnagyobb központjait Ukrajnában!

3. szint:

341. Térkép segítségével jellemezd Ukrajna cementiparának földrajzi elhelyezkedését.!

342. Térkép segítségével jellemezd a vasbetonszerkezetgyártás földrajzi sajátosságait Ukrajnában!

343. Térkép segítségével jellemezd az üvegyártás földrajzi sajátosságait Ukrajnában!

4. szint:

344. Jellemezd Ukrajna építőanyag-iparának ágazati szerkezetét! Magyarázd meg, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!

345. Jellemezd az építőipari komplexum Ukrajna gazdaságában betöltött szerepét, helyzetét és jelentőségét!

346. Jellemezd Ukrajna építőanyag-iparának telepítő tényezőit!

347. Jellemezd Ukrajna építőanyag-iparának nyersanyag ellátottságát!

348. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg Ukrajna építőanyag-iparának kapcsolatát más gazdasági ágazatokkal! Jellemezd fejlődésének lehetőségeit!

18. TÉMA: UKRAJNA KÖNNYŰIPARA

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

349. Az ukrán könnyűipar ágazatai:

- a) textilipar;
- b) kötött árú ipar;
- c) konfekcióipar;
- d) porcelán-és kerámia ipar;
- e) gépkocsigyártás;
- f) gyümölcs–zöldség konzerálás

350. Ukrajna textiliparának fontosabb ágazatai:

- a) gyapjúipar;
- b) lenipar;
- c) gyapotipar;
- d) selyemipar;
- e) kötöttáru ipar;
- f) konfekció ipar.

351. Az alábbiak közül válaszd ki Ukrajna legnagyobb lenfeldolgozó ipari központjait:

- a) Rivne;
- b) Zsitomir;
- c) Luck;
- d) Vinnyica.

352. Az alábbiak közül válaszd ki Ukrajna legnagyobb könnyűipari központjait:

- a) Kijev;
- b) Cserkaszi;
- c) Bohuszlav;
- d) Odessza;
- e) Doneck.

2. szint:

353. Jelöld vázlattérképen a lenipar legnagyobb központjait Ukrajnában!

354. Jelöld vázlattérképen a pamutipar legnagyobb központjait Ukrajnában!

355. Jelöld vázlattérképen a selyemipar legnagyobb központjait Ukrajnában!

356. Jelöld vázlattérképen a kötöttáru előállításának legnagyobb központjait Ukrajnában!

357. Jelöld vázlattérképen a bőr- és cipőgyártás legnagyobb központjait Ukrajnában!

3. szint:

358. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna textilipari ágazatainak elhelyezkedésében rejlő törvényszerűségeket!

e) Doneck

359. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna kötöttáru iparának elhelyezkedésében rejlő törvényszerűségeket!

360. Atlasz segítségével jellemezd az ukrán konfekcióipar elhelyezkedésében rejlő törvényszerűségeket!

361. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna cipő- és bőriparának elhelyezkedésében rejlő törvényszerűségeket!

4. szint:

362. Jellemezd Ukrajna könnyűipari ágazatainak szerkezetét! Elemezd és magyarázd meg, milyen változások történtek az ágazatban a tudományos-technikai fejlődés eredményeként!

363. Jellemezd a könnyűipar helyét és jelentőségét Ukrajna gazdaságban!

364. Jellemezd Ukrajna könnyűiparának problémáit! Elemezd és magyarázd meg a problémák okait!

365. Jellemezd az ukrán könnyűipar fejlődésének lehetőségeit! Sorold fel milyen változások történtek az ágazatban a rendszerváltást követő időszakban!

366. A tanult vázlatpontok alapján jellemezd Ukrajna textiliparát!

367. Jellemezd Ukrajna könnyűiparának problémáit és fejlődésének lehetőségeit Világítsd meg, milyen problémák adódnak a munkaerő ésszerű hasznosítása során!

368. Jellemezd konkrét példákon Ukrajna iparművészetének területi elhelyezkedését!

19. TÉMA: ÉLELMISZERIPAR

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

369. A liszt -és darafeldolgozó-ipar vállalatainak elhelyezkedését befolyásolják:

- a) a nyersanyag;
- b) a fogyasztók;
- c) az úthálózat;
- d) olcsó energiaforrások.

370. Az élelmiszeripar ágazatai közül a nyersanyag közelében telepednek le:

- a) olaj-és -zsírelőállítás;
- b) halfeldolgozó ipar;
- c) gyümölcs- és zöldségfeldolgozó ipar;
- d) cukrászüzemek;
- e) cukorgyártás.

371. A fogyasztók közelében létrejövő élelmiszeripari vállalatok:

- a) cukrászüzemek;
- b) szárasztésza előállítók;
- c) tejfeldolgozás;
- e) sütőipar;
- e) halfeldolgozás;
- f) cukorgyártás.

372. Ukrajnában a napraforgóolaj előállítás központja itt található:

- a) Donbászban és Dnyepermelléken
- b) Odesszai és Vinnyicai megyékben
- c) Rivnei és Volinyi megyékben

373. A halfeldolgozó ipar vállalatai Ukrajnában ezekben a központokban helyezkednek el:

- a) Kerics és Jalta városaiban
- b) Odesszai és Mikolajivi megyékben
- c) Doneckban és Zaporizzsjában
- d) Zsitomirban és Vinnicában

2. szint:

374. Jelöld vázlattérképen a cukoripar legnagyobb központjait Ukrajnában!

375. Jelöld vázlattérképen az étolajipar legnagyobb központjait Ukrajnában!

376. Jelöld vázlattérképen a malomipar legnagyobb központjait Ukrajnában!

377. Jelöld vázlattérképen a cukrászipar legnagyobb központjait Ukrajnában!

378. Jelöld vázlattérképen a húsfeldolgozás legnagyobb központjait Ukrajnában!

379. Jelöld vázlattérképen a tejfeldolgozás legnagyobb központjait Ukrajnában!

3. szint:

380. Térkép segítségével jellemezd a halfeldolgozó ipar elhelyezkedését Ukrajnában!

381. Térkép segítségével jellemezd a húsipari vállalatok elhelyezkedését Ukrajnában!

382. Térkép segítségével jellemezd a cukoripar vállalatainak elhelyezkedését Ukrajnában.

383. Térkép segítségével jellemezd az olaj-és zsírelőállítás vállalatainak elhelyezkedését Ukrajnában.

4. szint:

384. Jellemezd a liszt-és darafeldolgozó ipar sajátosságait Ukrajnában! Magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolják a vállalatok elhelyezkedését!

385. Jellemezd a zöldség- és gyümölcsfeldolgozó ipar sajátosságait Ukrajnában! Magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolják a vállalatok elhelyezkedését!

386. Jellemezd a cukoripar sajátosságait Ukrajnában! Magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolják a cukorgyárak elhelyezkedését!

387. Jellemezd az olaj- és zsíripar sajátosságait Ukrajnában. Magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolják a vállalatok elhelyezkedését!

388. Jellemezd a tejfeldolgozás sajátosságait Ukrajnában! Magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolják a vállalatok elhelyezkedését!

389. Jellemezd a húsiipar sajátosságait Ukrajnában! Magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolják a húsiipari vállalatok elhelyezkedését!

20. TÉMA: SZOCIÁLIS HÁLÓZAT ÉS INFRASTRUKTÚRA

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

390. Ukrajna szociális komplexumához tartozó ágazatok:

a) oktatás;	d) rekreáció;
b) kultúra;	e) orvostudomány;
c) vaskohászat;	f) élelmiszeripar.

391. Ukrajna szociális komplexumának területi elhelyezkedését befolyásoló tényezők:

a) a lakosság száma és sűrűsége;	d) természeti adottságok
b) nyersanyagok;	és erőforrások;
c) kvalifikált munkaerő;	e) olcsó energia.

392. Ukrajna rekreációs ágazatának legnagyobb intézményeit itt találjuk:

- a) Krím;
- b) Kárpátok;
- c) Ukrán Polisszja;
- d) Balparti-Ukrajna.

2. szint:

393. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket, ahol a legfejlettebb Ukrajnában a szociális komplexum!

394. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket és központokat, amelyek rekreációs intézményeikről ismertek Ukrajnában és külföldön is!

395. Jelöld vázlattérképen azokat a területeket és megyéket, amelyek jelentős rekreációs erőforrásokkal rendelkeznek!

396. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket és központokat, ahol a legtöbb egészségügyi intézmény és magasan képzett orvos található!

397. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket és központokat, ahol a legtöbb felsőoktatási intézmény és tudományos kutatóintézet található.!

398. Jelöld vázlattérképen azokat a megyéket és központokat, ahol a legtöbb globális jelentőségű történelmi építészeti műemlék található!

3. szint:

399. Atlasz segítségével magyarázd meg Ukrajna szociális komplexumának területi elhelyezkedését, és annak törvényszerűségeit!

400. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna szociális komplexumát!

401. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna rekreációs gazdaságát!

402. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna szociális komplexumát, ágazati és területi sajátosságait!

403. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna szociális komplexumában a tanintézmények elhelyezkedésének törvényszerűségeit!

404. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna szociális komplexumában az egészségügyi intézmények elhelyezkedésének törvényszerűségeit!

405. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna szociális komplexumában a tudományos és kulturális intézmények elhelyezkedésének törvényszerűségeit!

4. szint.

406. Jellemezd Ukrajna szociális komplexumának és ágazatainak szerkezetét! Magyarázd meg, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!

407. Jellemezd a szociális komplexum szerepét, helyét és jelentőségét Ukrajna gazdaságában!

408. Elemezd és konkrét példákon magyarázd meg, milyen problémákkal küzdött Ukrajna szociális szférája a rendszerváltást követő átalakulások időszakában!

409. Jellemezd a kultúra szerepét Ukrajna szociális szférájában! Elemezd és magyarázd meg a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

410. Jellemezd az oktatás szerepét Ukrajna szociális szférájában! Elemezd és magyarázd meg a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

411. Jellemezd az egészségügy szerepét Ukrajna szociális szférájában! Elemezd és magyarázd meg a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

412. A tanult vázlatpontok alapján jellemezd Ukrajna rekreációs gazdaságát!

413. Jellemezd a szolgáltatási szektort Ukrajna szociális szférájában. Elemezd és magyarázd meg a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

414. Jellemezd a kereskedelem és közétkeztetés szerepét Ukrajna szociális szférájában! Elemezd és magyarázd meg a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

21. TÉMA: AGRÁRIPARI KOMPLEXUM

1. szint: Keresd meg a helyes válaszokat!

415. Mezőgazdasági zónák Ukrajnában:
a) polisszjai; d) Fekete-tenger-melléki;
b) sztyeppi; e) dnyepermelléki.
c) erdőssztyeppi;
416. A legfontosabb gabonafélék Ukrajnában:
a) búza; d) kukorica;
b) rozs; e) rizs;
c) árpa; f) szója.
417. A legfontosabb ipari növény Ukrajnában:
a) cukorrépa; d) komló
b) napraforgó; e) búza;
c) len; f) szója.
418. Ukrajnában a sertésenyésztés elterjedt:
a) minden megyében és járásban
b) a polisszjai zónában
c) a sztyeppi zónában
419. A juhtenyésztés ukrajnai központjai:
a) minden megyében és járásban
b) nagy városok
c) a Sztyeppe és a Kárpátok
420. A selyemhernyó-tenyésztés ukrajnai központjai:
a) minden megyében és járásban
b) nagyvárosok
c) a Sztyeppe és a Kárpátok

2. szint:

421. Jelöld vázlattérképen a búzatermesztés területeit!
422. Jelöld vázlattérképen a kukoricatermesztés területeit!
423. Jelöld vázlattérképen a rozstermesztés területeit!
424. Jelöld vázlattérképen a rizstermesztés területeit.
425. Jelöld vázlattérképen a cukorrépa-termesztés területeit!
426. Jelöld vázlattérképen a napraforgó-termesztés területeit!
427. Jelöld vázlattérképen a lentermesztés területeit!
428. Jelöld vázlattérképen a burgonyatermesztés területeit!
429. Jelöld vázlattérképen a sertésenyésztés területeit!

430. Jelöld vázlattérképen a szőlőtermesztés területeit!

431. Jelöld vázlattérképen a juhtenyésztés területeit!

432. Jelöld vázlattérképen a baromfityénység területeit!

3. szint:

433. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajna mezőgazdaságának ágazati szerkezetét!

434. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajnában a gabonatermesztés területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit!

435. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajnában az ipari növények termesztésének területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit!

436. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajnában a szőlőtermesztés területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit!

437. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajnában az állattenyésztés területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit!

438. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajnában a sertésenyésztés területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit!

439. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajnában a juhtenyésztés területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit!

440. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajnában a tejfeldolgozó ipar területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit!

4. szint:

441. Jellemezd Ukrajna mezőgazdaságának ágazati szerkezetét! Magyarázd meg, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!

442. Készíts gazdasági értékelést az Ukrajna mezőgazdasági komplexumának fejlődését befolyásoló természeti adottságokról és erőforrásokról!

443. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg Ukrajna mezőgazdasági komplexumának milyen erőforrás

problémái vannak. Tegyéél javaslatot a problémák megoldására!

444. Jellemezd a tanult vázlatpontok alapján Ukrajna mezőgazdasági ágazatai közül a növénytermesztést! Milyen változások történtek az ágazatban a tudomány és technika fejlődésével?

445. Jellemezd a gabonafélék termesztését Ukrajnában: fontosabb gabonafélék, vetésterületük területi elhelyezkedése. Tárd fel a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

446. Jellemezd a gyümölcs- és szőlőtermesztést Ukrajnában! Magyarázd meg, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!

447. Jellemezd az ukrán állattenyésztés ágazatait, területi elhelyezkedését és törvényszerűségeit! Tárd fel a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

448. Jellemezd az ukrán mezőgazdaság területi elhelyezkedését! Magyarázd meg a területi elhelyezkedést befolyásoló tényezőket!

449. Jellemezd a polisszja mezőgazdasági zónát!

450. Jellemezd az erdössztyeppe mezőgazdasági zónát!

451. Jellemezd a sztyeppe mezőgazdasági zónát!

452. Jellemezd a Krím és a Kárpátok hegyi mezőgazdasági területeit!

453. Jellemezd az Ukrajna városait ellátó mezőgazdasági területeket!

454. Jellemezd a tanult vázlatpontok alapján megyénk mezőgazdaságát!

22. TÉMA: KÖZLEKEDÉS

1. szint: Válaszd ki a helyes válaszokat!

455. Ukrajna legfontosabb teherszállító ágazata:

a) vasúti közlekedés;	d) közúti közlekedés;
b) tengeri közlekedés;	e) légi közlekedés;
c) folyami közlekedés;	f) csővezetékes szállítás.

- 456.** Ukrajna legfontosabb személyszállító ágazata:
- a) vasúti közlekedés;
 - b) tengeri közlekedés;
 - c) folyami közlekedés;
 - d) közúti közlekedés;
 - e) légi közlekedés;
 - f) személygépkocsi.
- 457.** A legnagyobb vasúti csomópontok Ukrajna területén:
- a) Harkiv, Kijev, Dnyipropetrovszk
 - b) Kovel, Zsmerinka, Debalceve
 - c) minden megyei központ
- 458.** Ukrajna mely régióiban a legsűrűbb az úthálózat:
- a) Donbasz, Dnyepermellék
 - b) Elő-Kárpátok, Kárpátalja
 - c) Kijevi megye, Krím
 - d) Polisszja, Fekete-tengermellék
- 459.** Ukrajna legnagyobb tengeri kikötői:
- a) Odessza, Illicsvszk, Juzsnij
 - b) Herszon, Mikolajiv, Mariupol
 - c) Kercs, Izmail, Renyi
 - d) Szimferopol, Zaporizzsja
- 460.** Ukrajna mely folyóin találhatóak az alábbi kikötők: Kijev, Cserkaszi, Kremencsuk, Dnyipropetrovszk, Csernyihiv.
- a) Bug
 - b) Dnyeper
 - c) Dnyeszter
 - d) Gyeszna
 - e) Prut
- 461.** Ukrajna mely folyóin találhatóak az alábbi kikötők: Herszon, Izmail, Renyi, Bilhorod-Dnyisztovszkij, Zaporizzsja.
- a) Dnyeper
 - b) Dnyeszter
 - c) Duna
 - d) Gyeszna
 - e) Prut

462. Ukrajna legnagyobb repülőterei ezekben a városokban találhatóak:

- a) Kijev, Harkiv
- b) Lviv, Szimferopol
- c) Doneck, Dnyipropetrovszk
- d) Luck, Vinnica

463. Jelöld ki az Ukrajna területén keresztül haladó fontosabb nemzetközi gázvezetéseket:

- a) Urengoj—Pomári—Ungvár
- b) Dasava—Kijev—Moszkva
- c) Sebelinka—Osztrohozsszk—Moszkva
- d) Dasava—Minszk—Vilnius—Riga
- e) Ukerszk— Ivano-Frankivszk
- f) Jefremivka—Dikanyka—Kijev

464. Nemzetközi jelentőségű közlekedési csomópont Ukrajnában:

- a) Kijev;
- b) Odessza;
- c) Harkiv;
- d) Lviv;
- e) Ungvár;
- f) Kovel;
- g) Csap;
- h) Luck;
- i) Vinnica.

2. szint:

465. Jelöld vázlattérképen Ukrajna legnagyobb vasúti csomópontjait!

466. Jelöld vázlattérképen Ukrajna legnagyobb folyami kikötőit!

467. Jelöld vázlattérképen Ukrajna legfontosabb vasútvonalait!

468. Jelöld vázlattérképen Ukrajna legfontosabb közútjait!

469. Jelöld vázlattérképen Ukrajna legnagyobb repülőtereit!

470. Jelöld vázlattérképen Ukrajna legfontosabb hajózható folyóit!

471. Jelöld vázlattérképen Ukrajna legnagyobb tengeri kikötőit!

472. Jelöld vázlatterképen, az Ukrajna területén áthaladó legnagyobb közlekedési folyosókat! Nevezd meg azokat az országokat, amelyekkel a közlekedési folyosók összekötik Ukrajnát!

473. Jelöld vázlatterképen azokat az ukrain városokat, ahol metró üzemel!

3. szint:

474. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajna vasúti közlekedését!

475. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajna közúti közlekedését!

476. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajna tengeri közlekedését!

477. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd Ukrajna folyami közlekedését!

478. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna légi közlekedését és az ország nemzetközi kapcsolataira gyakorolt hatását!

479. Atlasz segítségével jellemezd a csővezetékes szállítást Ukrajnában és a gazdaságra gyakorolt hatását!

4. szint:

480. Statisztikai adatokat segítségével elemezd és magyarázd meg Ukrajna teherszállításában milyen szerepet töltenek be a különböző közlekedési eszközök! Milyen változások történtek az elmúlt évtizedekben?

481. Statisztikai adatokat segítségével elemezd és magyarázd meg, Ukrajna személyszállításában milyen szerepet töltenek be a különböző közlekedési eszközök! Milyen változások történtek az elmúlt évtizedekben?

482. Jellemezd a közlekedés szerepét és jelentőségét Ukrajna gazdasági komplexumában!

483. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg, milyen környezetkárosító hatásai vannak a közlekedési ágazatnak! Vázold a probléma lehetséges megoldásait!

484. Jellemezd Ukrajna közlekedésének ágazati szerkezetét! Magyarázd meg, melyek azok a tényezők, amelyek hatására

az ágazat szerkezete a gazdaság átalakulásának éveiben megváltozott!

485. Jellemezd megyénk közlekedési ágazatait, fejlettségüket! Magyarázd meg az okokat és a jelenlegi fejlesztések irányát!

486. Jellemezd Ukrajna közlekedési komplexumának problémáit és a fejlődés lehetőségeit!

487. Jellemezd Ukrajna nemzetközi gazdasági kapcsolatait, a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

488. Konkrét példa alapján jellemezd Ukrajna nemzetközi gazdasági együttműködését más országokkal! Tárd fel a problémákat és a fejlődés lehetőségeit!

23. TÉMA: A VILÁGGAZDASÁG ÉS UKRAJNA

1. szint: Válaszd ki a helyes válaszokat!

489. A teljes külkereskedelmi forgalom tartalmazza:

- a) az exportot
- b) az importot
- c) az exportot és az importot

490. Ukrajna legfontosabb exportpartnerei:

a) Oroszország; b) Kína; c) Indonézia.

491. Ukrajna legfontosabb importpartnerei:

a) Németország; b) Oroszország; c) Lengyelország.

492. Ukrajna legfontosabb exporttermékei:

- a) vasöntvények;
- b) színesfémek;
- c) gépkocsik;
- d) ásványi anyagok.

493. A külföldi beruházások Ukrajnába nagyrészt ebbe az ágazatba érkeznek:

- a) élelmiszeripar
- b) mezőgazdaság
- c) gépkocsigyártás

2. szint:

494. Jelöld vázlatterképen az Ukrajna területéről külföldre irányuló teherforgalom fő irányát!

495. Jelöld vázlatterképen az Ukrajna területére külföldről érkező teherforgalom fő irányát!

3. szint:

496. Az atlasz térképei segítségével jellemezd az ukrán export szerkezetét!

497. Az atlasz térképei segítségével jellemezd az ukrán import szerkezetét!

4. szint:

498. Jellemezd a világgazdaságot és a nemzetközi munkamegosztást!

499. Tárd fel Ukrajna helyét a világgazdaságban.

500. Jellemezd Ukrajna külgazdasági kapcsolatainak sajátosságait!

501. Tárd fel Ukrajna külkereskedelmének fejlesztési lehetőségeit!

502. Jellemezd, milyen földrajzi fekvése van a külkereskedelmi termékeknek!

503. Tárd fel a külföldi befektetések gazdasági jelentőségét Ukrajnában!

504. Nevezd meg a fontosabb nemzetközi szervezeteket, melyeknek Ukrajna is tagja, röviden jellemezd azokat!

505. Jellemezd Ukrajna külkereskedelmi mérlegét!

24. TÉMA: UKRAJNA TERÜLETI FELOSZTÁSA

1. szint: Válaszd ki a helyes válaszokat!

506. A gazdasági körzetek kialakításának fontos szempontjai:

- a) a területi szakosodás
- b) természeti és gazdasági adottságok
- c) adminisztrációs területi egységek

507. A gazdaság körzeteinek szakosodása előidéz:

- a) a nagy vállalatok építését
- b) a gazdasági körzetek árucseréjét
- c) az ipar ágazatainak szakosodását
- d) a nyersanyagok ésszerű felhasználását.

508. A gazdaság körzeteinek szakosodása hatással van:

- a) a produktivitásra
- b) a termelékenység növekedésére
- c) a nemzeti össztermelésre

509. A gazdasági körzetek kialakításának feltételei:

- a) földrajzi fekvés
- b) gazdasági szakosodása
- c) vállalatok kelően nagy száma

2. szint:

510. Jelöld vázlattérképen a Doneci gazdasági körzet határait!

511. Jelöld vázlattérképen a Dnyepermelléki gazdasági körzet határait!

512. Jelöld vázlattérképen az Északkeleti gazdasági körzet határait!

513. Jelöld vázlattérképen a Fővárosi gazdasági körzet határait!

514. Jelöld vázlattérképen a Központi gazdasági körzet határait!

515. Jelöld vázlattérképen a Fekete-tenger-melléki gazdasági körzet határait!

516. Jelöld vázlattérképen a Kárpáti gazdasági körzet határait!

517. Jelöld vázlattérképen a Központi gazdasági körzet határait!

518. Jelöld vázlattérképen az Északnyugati gazdasági körzet határait!

3. szint:

519. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a Doneci gazdasági körzet földrajzi fekvését!

520. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a Dnyepermelléki gazdasági körzet földrajzi fekvését!

521. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd az Északkeleti gazdasági körzet földrajzi fekvését!

522. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a Fővárosi gazdasági körzet földrajzi fekvését!

523. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a Központi gazdasági körzet földrajzi fekvését!

524. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a Podóliai gazdasági körzet földrajzi fekvését!

525. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd az Északnyugati gazdasági körzet földrajzi fekvését!

526. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a Kárpáti gazdasági körzet földrajzi fekvését!

527. Az atlasz térképeinek segítségével jellemezd a Fekete-tenger-melléki gazdasági körzet földrajzi fekvését!

4. szint:

528. Nevezd meg a Doneci gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

529. Nevezd meg a Dnyepermelléki gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

530. Nevezd meg az Északkeleti gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

531. Nevezd meg a Fővárosi gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

532. Nevezd meg a Központi gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

533. Nevezd meg a Podóliai gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

534. Nevezd meg az Északnyugati gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

535. Nevezd meg a Kárpáti gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

536. Nevezd meg a Fekete-tenger-melléki gazdasági körzet szakosodását elősegítő tényezőket!

25. TÉMA: TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK ÉS ERŐFORRÁSOK HASZNOSÍTÁSA ÉS VÉDELME

1. szint: Válaszd ki a helyes válaszokat!

537. Melyek azok a tényezők, amelyek lehetővé teszik a természeti erőforrások nagyfokú

- a) a területek nagyfokú gazdasági kihasználtsága
- b) kedvező feltételek a kihasználásukra
- c) jelentős gazdagságának jelenléte

538. Ukrajna ökológiailag túlterhelt régióihoz tartoznak:

- a) Poltavscsina; b) Donbasz; c) Krim.

539. A természeti erőforrások tehermentesítésének eszközei:

- a) a vállalatok területi koncentrációjának csökkentése
- b) a nyersanyagok gazdaságos hasznosítása
- c) a villamos energia gazdaságos használat

2. szint:

540. Jelöld vázlatterképen a Csernobili Atomerőmű robbanása által leginkább sújtott járásokat!

541. Jelöld vázlatterképen Ukrajna ökológiailag túlterhelt régióit!

542. Jelöld vázlatterképen Ukrajnának azokat a területeit, amelyek ökológiai állapotát a városok nagy száma terheli leginkább!

3. szint:

543. Atlasz segítségével értékeld a földművelés környezeti hatásait!

544. Atlasz segítségével értékeld a meliorációs munkálatok környezeti hatásait!

545. Atlasz segítségével értékeld az ipari termelés környezeti hatásait!

546. Atlasz segítségével értékeld az urbanizáció környezeti hatásait!

547. Atlasz segítségével értékeld a közlekedés környezeti hatásait!

548. Atlasz segítségével értékeld a vízgazdálkodás környezeti hatásait!

549. Atlasz segítségével értékeld az erdőgazdálkodás környezeti hatásait!

550. Atlasz segítségével értékeld a rekreációs tevékenység környezeti hatásait!

4. szint:

551. Jellemezd, milyen természeti változások történhetnek az ember gazdasági tevékenysége révén! Magyarázd meg az okokat!

552. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg, a mezőgazdaság környezeti hatásait Ukrajnában! Tegyél javaslatot az ágazat problémáinak megoldására!

553. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg, az ipari termelés környezeti hatásait Ukrajnában. Tegyél javaslatot az ágazat problémáinak megoldására!

554. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg az erdőgazdálkodás környezeti hatásait Ukrajnában! Tegyél javaslatot az ágazat problémáinak megoldására!

555. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg a vízgazdálkodás környezeti hatásait Ukrajnában! Tegyél javaslatot az ágazat problémáinak megoldására!

556. Elemezd és konkrét példák segítségével magyarázd meg a rekreációs ágazat környezeti hatásait Ukrajnában! Tegyél javaslatot az ágazat problémáinak megoldására!

26. TÉMA: AZ EMBERISÉG GLOBÁLIS PROBLÉMÁI ÉS MEGNYILVÁNULÁSUK UKRAJNÁBAN

1. szint: Válaszd ki a helyes válaszokat!

557. Az emberiség globális problémáihoz soroljuk:

- a) a háborúkat
- b) az éhínséget
- c) az Azovi-tenger szennyezettségének problémáját

558. A globális problémák okai:

- a) az ipari termelés folyamatos növekedése
- b) a Föld népességének növekedése
- c) vallási és nemzeti ellentétek erősödése
- d) természeti erőforrások fokozódó felhasználása

2. szint:

559. Jelöld vázlattérképen Ukrajna leginkább sugárfertőzött területeit!

560. Jelöld vázlattérképen azokat az országokat, amelyekben ukrán katonák békefenntartó missziót látnak el!

3. szint:

561. Atlasz segítségével jellemezd Ukrajna ökológiai katasztrófák által sújtott régióit!

562. Magyarázd meg miért vállal Ukrajna szerepet a nemzetközi katonai konfliktusok megoldásában és mutasd meg a térképen, hol látnak el ilyen feladatot katonáink!

4. szint:

563. Magyarázd meg a globális problémák kiváltó okait! Röviden jellemezd azokat!

564. Mutasd be, milyen szerepet tölt be Ukrajna a Föld békéjének megőrzésében!

565. Tárd fel és magyarázd meg az emberiség globális problémáinak megoldási lehetőségeit!

27. TÉMA: MEGYÉNK GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS FÖLDRAJZA

1. szint: Válaszd ki a helyes válaszokat!

566. Válaszd ki a felsoroltak közül azokat az iparágakat, amelyek fejlettek megyénkben:

a) szénbányászat;	e) könnyűipar;
b) kőolaj- és földgáz kitermelés;	f) vegyipar;
c) vaskohászat;	g) erdészet- és faipar;
d) gépgyártás;	h) építőanyag-ipar.

567. Megyénk fejlett mezőgazdasági ágazatai:

a) búzatermesztés;	d) napraforgó-termesztés
b) rizs- és kukoricatermesztés;	e) lentermesztés;
c) cukorrépa-termesztés;	f) zöldségtermesztés;
	g) gyümölcs- és szőlőtermesztés.

568. Megyénk fejlett állattenyésztési ágazatai:

- a) szarvasmarha-tenyésztés; e) baromfitenyésztés;
- b) sertésenyésztés; f) méhészet;
- c) juhtenyésztés; g) prémesállat tenyésztés
- d) selyemhernyó-tenyésztés; h) haltenyésztés.

569. Megyénk szociális komplexumhoz tartozó vállalatának és intézményeinek irányultságát:

- a) oktatási; c) egészségügyi;
- b) kulturális; d) közszolgáltatási.

570. Megyénk fejlett könnyűipari ágazatai:

- a) textilpar; d) bőr- és lábbeli
- b) kötöttáru előállítás; gyártás;
- c) konfekcióipar; e) szőrmefeldolgozás.

2. szint:

571. Jelöld vázlattérképen megyénk legnagyobb városait!

572. Jelöld vázlattérképen megyénk legnagyobb ipari központjait!

573. Jelöld megyénk vázlattérképén a fontosabb gabonafélék termesztésének területeit!

574. Jelöld megyénk vázlattérképén a fontosabb ipari növények termesztésének területeit!

575. Jelöld vázlattérképen megyénk legnagyobb közlekedési csomópontjait és főútvonalait!

576. Jelöld vázlattérképen a megyénkkel határos megyéket! Nyilak segítségével szemléltesd a gazdasági kapcsolatokat!

3. szint:

577. Megyénk gazdaságföldrajzi fekvését jellemezd atlasz segítségével!

578. Atlasz segítségével jellemezd a megyénk iparának kialakulását meghatározó nyersanyagforrásokat!

579. Atlasz segítségével jellemezd azokat a természetföldrajzi adottságokat, amelyek meghatározták megyénk mezőgazdaságának kialakulását!

580. Atlasz segítségével jellemezd megyénk munkaerőforrásainak hatását az ipar területi elhelyezkedésére és ágazati szerkezetére!

581. Atlasz segítségével jellemezd megyénk földrajzi fekvésének hatását az ipar fejlettségére és ágazati szerkezetére!

582. Atlasz segítségével tárd fel azokat az iparágakat, melyek helyben kitermelt (termelt) alapanyagokat használnak, és melyek azok, amelyek behozott alapanyagokra épülnek! Mivel magyarázható ez?

4. szint:

583. Jellemezd megyénk természetföldrajzi fekvését és annak hatását a terület természeti adottságaira!

584. Jellemezd megyénk természetföldrajzi fekvését és annak hatását a terület gazdasági szakosodására!

585. Jellemezd megyénk természeti erőforrásait és adottságait!

586. Jellemezd a megyénket sújtó kedvezőtlen természeti jelenségeket! Világítsd meg a kiváltó okokat és a megelőzés lehetséges módjait!

587. Elemezd megyénk ökológiai problémáit. Mi idézte azokat elő, és melyek azok a gazdasági létesítmények, amelyek negatív hatással vannak a környezetre? Tegyél javaslatot a problémák megoldására!

588. Jellemezd megyénk népességének sajátos vonásait, elemezd és magyarázd meg a kiváltó okokat!

589. Jellemezd megyénk gazdaságának ágazati szerkezetét! Elemezd és magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolták fejlődését, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!

590. Jellemezd megyénk területi szerkezetét! Elemezd és magyarázd meg, milyen tényezők befolyásolták fejlődését, milyen változások történtek az utóbbi évtizedekben!

591. Jellemezd megyénk gazdaságának helyét és szerepét Ukrajna gazdaságában!

TARTALOM

1. Bevezetés.....	3
2. Ukrajna a világtérképen.....	3
3. Ukrajna adminisztratív-területi felosztása.....	4
4. Ukrajna történelmi területei	5
5. Ukrajna népessége, kor és nemek szerinti összetétele, népsűrűsége és területi megoszlása.....	6
6. Ukrajna népességének etnikai és nemzetiségi összetétele.....	8
7. A településhálózat szerkezete és a települések fejlődése.....	10
8. Ukrajna munkaerőforrásai.....	14
9. Ukrajna gazdaságának általános jellemzése.....	15
10. Az ipar.....	18
11. Tüzelőanyag-ipar.....	19
12. Villamosenergetika.....	21
13. Ukrajna kohászati komplexuma.....	22
14. Gépgyártás és fémfeldolgozás.....	25
15. A vegyipar.....	28
16. Erdészeti- és fafeldolgozó ipar	31
17. Építőanyag-ipar.....	33
18. Ukrajna könnyűipara.....	35
19. Élelmiszeripar.....	36
20. Szociális hálózat és infrastruktúra.....	38
21. Agráripari komplexum.....	41
22. Közlekedés.....	43
23. A világ gazdaság és Ukrajna	47
24. Ukrajna területi felosztása.....	48
25. Természeti adottságok és erőforrások hasznosítása és védelme.....	51
26. Az emberiség globális problémái és megnyilvánulásuk Ukrajnában.....	52
27. Megyénk gazdasági és szociális földrajza.....	53